

[Albrechtsen]

talsstyre – en helt fredelig er der desværre nok ikke udsigt til, men en bare nogenlunde fredelig overgang til flertalsstyre – så kræver det, at de vestlige lande ikke alene økonomisk, men – og det er nok så vigtigt, men det har ikke været så meget inde i denne debat – også militært ophører med at støtte Sydafrika og samarbejde med Sydafrika.

Den politik, som fra vestlig side har været ført i forhold til Sydafrika, har hele tiden været præget af et gennemgribende hykleri, hvor man på den ene side har haft de højtidelige erklæringer om fordømmelse osv., men samtidig har gjort alt for lidt for at standse våbeneksport, olieeksport, kulimport, guldhandel osv., og desværre har dette hykleri også igennem mange år præget dansk politik på dette område, især de borgerlige partiers politik.

I den forbindelse bliver det jo spændende i dag at se, om de borgerlige kan få samlet sig sammen til i det mindste at ændre kurs så meget, at man nu vil stemme for den dagsorden, som vi har fremsat i dag. Det kunne da i nogen grad bidrage til at mindske det borgerlige hykleri, hvis man på den måde i praksis viser, at man lægger en lille smule i fordømmelserne, når det kommer til at følge dem op.

Jeg vil gerne pege på et par forhold, som ikke har været så meget inde i debatten, og som jeg synes også skal ind i den danske indsats internationalt på dette område. Der bør rejses en international debat om det utrolig farlige militære samarbejde, som finder sted mellem Israel og Sydafrika. Der er her tale om et forhold, der faktisk også bør drøftes nøje igennem i sikkerhedsrådet, idet det nukleare samarbejde mellem Israel og Sydafrika ifølge alle tilgængelige oplysninger i dag har nået et sådant stade, at det simpelt hen truer verdensfreden. Vi kan ikke have nogen som helst tillid til, at disse to regeringer ikke på et tidspunkt kunne finde på at bruge atomvåben. Begge regeringer har ved adskillige lejligheder vist, at de faktisk kan finde på hvad som helst, og derfor er der ingen i denne verden, der kan vide sig sikker, så længe disse to regeringer har mulighed for at fremstille og i givet fald altså anvende atomvåben.

Også Israels øvrige samarbejde med Sydafrika er et element i debatten, som bør trækkes langt mere frem, fordi en stor del af den

vestlige militære støtte til Sydafrika kanaliseres igennem Israel, og bag Israel står jo i den forbindelse Israels mægtige allierede, som også er Danmarks mægtige allierede, nemlig USA, som altså har det afgørende ansvar på dette punkt. Jeg betragter faktisk trekanten USA-Israel-Sydafrika som et af de farligste og mest uhyggelige fænomener i moderne international politik.

Naturligvis bør Danmark også intensivere kritikken af USAs og Englands direkte militære samarbejde med Sydafrika, der jo tager sit udgangspunkt i USAs strategiske interesser i området. Man betragter Sydafrika som et afgørende strategisk punkt i bestræbelserne på fortsat at opretholde vestlig dominans over den tredje verden. Dette forhold er faktisk en af de mest afgørende forklaringer på, hvorfor dette enestående hykleri over for det sydafrikanske mindretalsdiktatur har hersket så længe i den vestlige verden. Det skyldes grundlæggende disse amerikanske og vestlige militære og strategiske interesser og interessen i at kunne opretholde dominans i verden.

I den forbindelse har Danmark et indirekte medansvar. Vi har, når vi har spurgt, altid fået at vide, at der officielt ikke findes noget samarbejde mellem NATO og Sydafrika. Vi ved – vi har i hvert fald fået oplyst fra sydafrikansk side – at der f.eks. har fundet et møde sted mellem tidligere generalsekretær Luns og Botha.

Der har også været andre oplysninger, som tyder på, at den officielle tilkendegivelse af, at der er et vandtæt skot mellem NATO og Sydafrika, ikke er helt så vandtæt, når man går det efter i sømmene, og i hvert fald er engelske og amerikanske flådestyrker involveret i overvågningsanlæg osv. i Sydafrika, som indirekte koordineres med f.eks. NATOs overvågningssystemer. Det synes vi er nogle felter, som ud over de initiativer, som allerede er nævnt her i dag, bør langt mere frem i debatten, og som Danmark internationalt kan være med til at rejse en debat om.

Jeg vil gerne afslutningsvis sige, at VS er gået ind i arbejdet, og er glad for, at det er lykkedes at få fremsat en dagsorden, som de fire partier, altså et flertal i folketinget, står bag. Vi havde naturligvis gerne ønsket, at der i den dagsorden havde været endnu flere konkrete skridt, og det vil vi arbejde på. Jeg kan oplyse, at vi til efteråret sammen med